

Tuần: 7 (18/10/2021 – 23/10/2021)

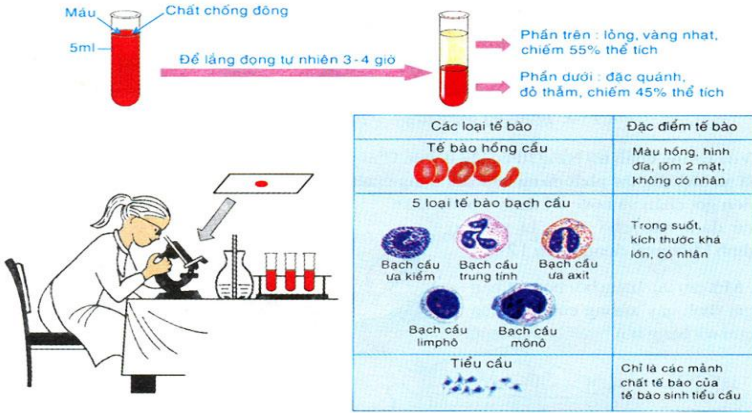
Tiết: 13

Chủ đề: HỆ TUẦN HOÀN

Bài 13: MÁU VÀ MÔI TRƯỜNG TRONG CƠ THỂ

I. Máu:

❖ Mô tả thí nghiệm:

Các loại tế bào	Đặc điểm tế bào
Tế bào hồng cầu	Màu hồng, hình đĩa, lõm 2 mặt, không có nhân
5 loại tế bào bạch cầu	Trong suốt, kích thước khá lớn, có nhân
Bạch cầu ưa kiềm	
Bạch cầu trung tính	
Bạch cầu ưa axit	
Bạch cầu limphô	
Bạch cầu mônô	
Tiểu cầu	Chỉ là các mảnh chất tế bào của tế bào sinh tiểu cầu

Hình 13-1. Thí nghiệm tìm hiểu thành phần cấu tạo của máu

Bước 1: Tách máu thành 2 phần (lỏng, đặc)

Bước 2: Phân tích thành phần được kết quả

? Máu gồm những thành phần nào?

? Em hãy cho biết có mấy loại bạch cầu?

- Chọn từ thích hợp dưới đây điền vào ô trống

Máu gồm Huyết tương và các tế bào máu.

Các tế bào máu gồm Hồng cầu Bạch cầu và Tiểu cầu

→ 2 thành phần

+ Đặc: màu sẫm

+ Loãng: màu vàng.

→ BC ưa kiềm, BC trung tính, BC ưa axit BC lim phô, BC mônô.

→ Huyết tương, Hồng cầu, Tiểu cầu

A/ BÀI GHI:

I. Máu:

1/ Tìm hiểu thành phần cấu tạo của máu:

- Máu gồm:

+ Huyết tương: lỏng trong suốt, màu vàng chiếm 55% thể tích máu.

+ Các tế bào máu: đặc đỏ thẫm gồm hồng cầu, bạch cầu, tiểu cầu chiếm 45% thể tích máu.

2/ Chức năng của huyết tương và hồng cầu:

- Huyết tương có các chất dinh dưỡng, hoocmôn, kháng thể, chất thải => tham gia vận chuyển các chất trong cơ thể.

- Hồng cầu có hemôglôbin (Hb) có khả năng kết hợp với O_2 và CO_2 để vận chuyển từ phổi về tim tới các tế bào.

III. Môi trường trong cơ thể:

- Môi trường trong cơ thể gồm: máu, nước mô, bạch huyết.
- Môi trường trong cơ thể giúp tế bào trao đổi chất với môi trường ngoài.

B/ LUYỆN TẬP – VẬN DỤNG:

1. Tại sao khi bị thương, chảy nhiều máu, việc đầu tiên phải làm là xử lý cầm máu?
 2. Một số bạn học sinh có thói quen là chỉ uống nước khi cơ thể cảm thấy khát, theo em thói quen này có đúng không? Giải thích?
 3. Vì sao máu từ phổi về tim rồi tới tế bào có màu đỏ tươi còn máu từ các tế bào về tim lại có màu đỏ thẫm?
- Vì hemôglôbin trong hồng cầu khi kết hợp với ôxi ở phổi sẽ có màu đỏ tươi, còn khi hemôglôbin trong hồng cầu kết hợp với cacbonic do tế bào thải ra sẽ có màu đỏ thẫm.

❖ **DẶN DÒ:** - Học bài 13

- Xem bài 14 Bạch cầu – miễn dịch.

Tuần: 7 (18/10/2021 – 23/10/2021)

Tiết: 14

Bài 14: BẠCH CẦU – MIỄN DỊCH

A/ BÀI GHI:

I. Các hoạt động chủ yếu của bạch cầu:

- Các bạch cầu đã tạo nên những hàng rào phòng thủ nào để bảo vệ cơ thể bằng các cơ chế:

- + Thực bào
- + Tạo kháng thể để vô hiệu hoá kháng nguyên
- + Phá huỷ các tế bào đã bị nhiễm bệnh.

II. Miễn dịch: Miễn dịch là khả năng cơ thể không bị mắc một bệnh nào đó.

- Có 2 loại miễn dịch:

- + Miễn dịch tự nhiên: miễn dịch bẩm sinh và miễn dịch tập nhiễm.
- + Miễn dịch nhân tạo: Tiêm phòng (chích ngừa) vacxin của một bệnh nào đó.

B/ LUYỆN TẬP – VẬN DỤNG:

1. Khi đã được tiêm phòng một loại bệnh nào đó, chúng ta có thể bị mắc loại bệnh đó không? Vì sao?

- Sau một thời gian lượng kháng thể của chúng ta sẽ giảm dần → dưới ngưỡng bảo vệ → phải tiêm nhắc lại

- Các tác nhân gây bệnh có thể biến đổi theo thời gian ví dụ bệnh cúm do virus cúm gây nên, nhưng loại virus này biến thể rất nhanh → Vacxin gần như không hiệu quả

- Tiêm vacxin không đủ liều lượng → phải tuân thủ đúng liệu trình tiêm để đảm bảo phát huy tác dụng của vacxin

- Bị nhiễm bệnh ngay sau khi tiêm vacxin lúc ấy cơ thể chưa kịp tạo kháng thể)

2. Nêu hiểu biết của em về cơ chế lây nhiễm của virus HIV đối với cơ thể?

(Khi xâm nhập vào cơ thể qua đường máu, virus HIV sẽ tấn công các tế bào bạch cầu lympho T- phòng tuyến cuối cùng của cơ thể, chúng sẽ sử dụng vật liệu di truyền của tế bào này để nhân lên và gắn với vật chất di truyền của tế bào T → phá huỷ tế bào T → hệ thống miễn dịch của cơ thể sẽ bị suy yếu, cuối cùng là bị vô hiệu hóa, cơ thể không còn được bảo vệ nên dễ dàng bị nhiễm những bệnh "cơ hội" → tử vong.

❖ **DẶN DÒ:** - Học bài 14

- Xem bài: Đông máu và nguyên tắc truyền máu.